

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 14P/55/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818205863
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Fedor
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3818205863.3

Uznesenie

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti o maloletého: I. N., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matky: Ing. X. N., nar. XX.X.XXXX, bytom N. A. XXX, otca: R. N., nar. XX.X.XXXX, bytom X. Q. XX/XXE XXX XX I. II, R. republika, o ustanovenie kolízneho opatrovníka, takto

rozhodol:

I. U s t a n o v u j e Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, so sídlom Špitálska 8, Bratislava za kolízneho opatrovníka maloletému I. N., narodenému XX.X.XXXX, trvale bytom N. A. XXX, aby maloletého zastupoval v exekučnom konaní, ktoré sa vedie na Okresnom súde v Kolíne, Česká republika pod spisovou značkou 36EXE 1295/2013.

II. Právom a povinnosťou ustanoveného kolízneho opatrovníka je zastupovať maloletého v uvedenom súdnom konaní a čo najlepšie chrániť jeho záujmy.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 13.12.2018 bol tunajšiemu súdu doručený podnet Okresného súdu v Kolíne, Česká republika na ustanovenie kolízneho opatrovníka maloletému I. N., narodenému XX.X.XXXX, ktorý bude maloletého zastupovať v exekučnom konaní oprávneného maloletého I. N. proti povinnému R. N. na vymoženie výživného. Konanie sa vedie na Okresnom súde v Kolíne pod sp.zn. 36 EXE 1295/2013. Z pripojeného rozhodnutia Krajského súdu v Prahe č.k. 17Co 255/2018 - 69 vyplýva, že je potrebné aby bol maloletému ustanovený kolízny opatrovník príslušným opatrovaneckým súdom na jeho zastupovanie v exekučnom konaní.

2. Uznesením zo dňa 30.4.2019, č.k. 14P/55/2018-15 tunajší súd ustanovil maloletému za kolízneho opatrovníka Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza I. N.. Proti tomuto uzneseniu podal Úrad odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že vzhľadom na svoju pôsobnosť nedisponuje dostatočnými právnymi ani jazykovými znalosťami v súvislosti so zastupovaním dieťaťa v inom členskom štáte, aby mohol čo najlepšie hájiť záujem maloletého dieťaťa v zahraničí. Jednou z podmienok je hájiť záujem dieťaťa aj svojou prítomnosťou na pojednávaní. Úrad je štátny orgán s pôsobnosťou na území Slovenskej republiky a neprináleží mu vykonávať svoju činnosť na území iného členského štátu. Úrad je v predmetnom konaní pripravený poskytnúť maximálnu súčinnosť v súvislosti s vykonávaním opatrení v záujme maloletého na území Slovenskej republiky.

3. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací zrušil uznesenie súdu prvej inštancie a vrátil mu ho na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd dospel k záveru, že námietky odvolateľa sú dôvodné. Poukázal na organizáciu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately upravenú v zákone č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Uvedený právny predpis upravuje osobitný orgán štátnej správy sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý plní úlohy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí vo vzťahu

k cudzine podľa osobitných predpisov, ktorým je Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže. Odvolací súd poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19CoP/7/2013.

4. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie zistiť v konaní stanovisko Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže a posúdiť možnosť jeho ustanovenia ako opatrovníka maloletému, ktorý by maloletého zastupoval v exekučnom konaní na Okresnom súde v Kolíne.

5. Súd prvej inštancie po vrátení veci vyzval Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, aby sa vyjadrilo k možnosti ich ustanovenia za kolízneho opatrovníka, ktorý by zastupoval maloletého I. N..

6. Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže v odpovedi na výzvu súdu uviedlo, že nie je orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, a teda ani nemôže vykonávať funkciu opatrovníka dieťaťa v konaní. Centrum má špecifické postavenie ako tzv. ústredný orgán, pričom pri výkone svojich úloh by mohlo v súvislosti s výkonom funkcie opatrovníka dôjsť ku kolízii so záujmami maloletého dieťaťa. Centrum je kompetentné ako ústredný orgán, na základe žiadosti príslušného vnútroštátneho orgánu, dožiadať ústredný orgán iného členského štátu o poskytnutie relevantných informácií.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie. Otec maloletého sa na pojednávanie nedostavil, doručenie predvolania na pojednávanie mal vykázané fikciou podľa § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku. Súd pojednával v jeho neprítomnosti a na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom matky a listinnými dôkazmi.

8. Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že by bola za to, aby bol opatrovníkom maloletého úrad práce, keďže voči nemu má dôveru. V tejto veci má matka exekútora. Výživné je stanovené vo výške 145,-EUR. Exekútor síce výživné od otca maloletého vymáha, avšak toto výživné chodí od exekútora v nižších sumách ako je určené a za mesiac december dokonca neprišlo vôbec. Dlh na výživnom otcovi narastá. Raz už bol za neplatenie výživného podmiennečne odsúdený.

9. Súd na pojednávaní ďalej oboznámil vyjadrenie Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže.

10. Podľa § 272 Civilného mimosporového poriadku, súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

11. Podľa § 274 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku, súd rozhoduje uznesením. V uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

12. Podľa § 27 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto je zákonným zástupcom maloletého dieťaťa, upravuje Zákon o rodine.

13. Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

14. Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

15. Podľa § 31 ods. 4 Zákona o rodine na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

16. Podľa § 61 ods. 1 Zákona o rodine opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

18. Poľa § 74 ods. 1 bod 4 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže plní úlohy orgánu určeného na vykonávanie medzinárodných dohovorov a právnych aktov Európskej únie, a to:

4. plní ďalšie úlohy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí vo vzťahu k cudzine podľa osobitných predpisov.

19. Maloleté dieťa je pri právnych úkonoch zásadne zastúpené rodičmi. V praxi však existujú prípady, keď môže dôjsť ku kolízii záujmov dieťaťa so záujmami jeho rodiča. Môže k tomu dôjsť aj v súdnom konaní, kde je účastníkom maloleté dieťa a aj jeden z jeho rodičov. Judikatúra dospela k záveru, že v konaní o výkon súdneho rozhodnutia na vymoženie výživného maloletého dieťaťa od rodiča môže maloleté dieťa zastupovať druhý rodičov len pri podaní návrhu na začatie konania. Ak však pri uskutočňovaní tohto výkonu rozhodnutia dôjde k stretu záujmov medzi rodičom a dieťaťom, musí byť maloletému účastníkovi ustanovený opatrovník. Tak je tomu napríklad v prípade, ako povinný rodič podá návrh na zastavenie výkonu rozhodnutia z dôvodu, že vymáhané výživné bolo už podľa neho uhradené (R 63/1974).

20. V danom prípade nastala vyššie opísaná situácia. Pri podaní návrhu na začatie exekúcie na vymoženie výživného zastupovala maloletého Kristiána jeho matka. Otec sa však v súčasnosti domáha zastavenia konania. Preto už matka maloletého v konaní zastupovať nemôže a je potrebné mu na ďalšie zastupovanie v tomto konaní ustanoviť kolízneho opatrovníka podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine.

21. Súd od matky maloletého zisťoval, či je v jej prostredí vhodná osoba, ktorú by bolo možné ustanoviť za kolízneho opatrovníka maloletého. Matka takúto osobu aj napriek snahe súdu nebola schopná uviesť. Keďže pri rozhodovaní vo veciach, ktoré sa týkajú maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom záujem maloletého dieťaťa, súd musel maloletému kolízneho opatrovníka ustanoviť. Úspešný priebeh exekučného konania, ktorým sa vymáha výživné je v záujme maloletého.

22. Po zrušení predchádzajúceho uznesenia odvolacím súdom bol súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

23. Súd prvej inštancie konštatuje, že do pôsobnosti Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže v zmysle § 74 bod 4 zákona č. 305/2005 Z.z. patrí aj plnenie úloh orgánu určeného na vykonávanie medzinárodných dohovorov a právnych aktov Európskej únie a plnenie ďalších úloh v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí vo vzťahu k cudzine podľa osobitných predpisov. Úlohou súdu pri rozhodovaní o maloletom je v prvom rade prihliadať na jeho najlepší záujem. V záujme maloletého nepochybne je aj jeho riadne zastúpenie v konaní pred súdom v cudzine. Nemôže nastať situácia, že by neexistoval vhodný subjekt, ktorý by túto úlohu mohol plniť. Súd má za to, že Centrum disponuje dostatočnými odbornými a personálnymi kapacitami k tomu, aby mohlo vykonávať aj úlohu kolízneho opatrovníka v záujme ochrany práv maloletého v konaní pred cudzím súdom. Preto súd ustanovil Centrum za kolízneho opatrovníka maloletému.

24. Súd zároveň podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine vymedzil rozsah práv a povinností ustanoveného kolízneho opatrovníka tak, aby bol dostatočne chránený záujem maloletého.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v štyroch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.